

**Parlem amb Miquel Àngel Limón,
president de l'Associació de Protocol de les Illes Balears**
(per Josep Solà i Parés)

**"Encara som lluny d'aquell estatus que assegurí
que el Protocol queda reservat per als
protocol·listes"**

Trajectòria acadèmica i professional

MIQUEL ÀNGEL LIMÓN PONS (1960). Acadèmicament, ha cursat la llicenciatura en Ciències de la Comunicació (Autònoma de Barcelona) i el doctorat en Periodisme (Complutense de Madrid). Després d'uns anys d'exercir el periodisme convencional en premsa, ràdio i televisió, va donar el salt a l'àrea de Protocol i relacions institucionals el 1991.

De llavors ençà, ha estat cap del servei al Consell Insular de Menorca (organisme autonòmic de l'illa) i, en els darrers catorze anys, de l'Ajuntament de Ciutadella. També és l'actual president de l'Associació de Protocol de les Illes Balears.

Membre numerari de l'Institut Menorquí d'Estudis (IME) i acadèmic corresponent a la Reial Acadèmia de les Illes Balears.

Ha publicat 8 llibres i 24 monografies sobre història i història cultural de Menorca.

Miquel Àngel, com i quan comences a treballar amb el Protocol i les Relacions Institucionals?

Fou, per mi, un fet inesperat. Havent estat encarregat de crear el primer gabinet de premsa del Consell de Menorca, vaig adonar-me que el servei seria incomplet si no anava acompanyat d'una àrea de Protocol. Aleshores, jo mateix em vaig preocupar de fer cursos a Barcelona per formar-me amb noms com ara Arturo Navarro, llavors cap de Protocol del Parlament de Canàries; Javier Pèrez Portabella o Eduard Subirà, cap de Protocol de la Generalitat de Catalunya i actual responsable de Protocol de l'Arxidiòcesi de Barcelona. La resta, és un procés constant d'autodidactisme i d'assistència a tota mena de seminaris i cursos.

Defineix Protocol amb una paraula o una frase.

Per mi, és el resultat de la sociabilitat humana. N'és la seva expressió genuïna. Els humans som subjectes actius i passius del protocol, perquè és el mecanisme (és la pauta) de la convivència i la interacció de les persones entre si.

Un bon / una bona cap de Protocol i Relacions Institucionals ha de ser una persona ...

Crec que ha de ser culta, aglutinadora i resolutiva per marcar procediments per als esdeveniments que conformen la convivència.

Em podries definir quines són les funcions del professional del Protocol?

Les tasques, i, per tant els deures, es resumeixen en una funció matriu: saber planificar i resoldre esdeveniments de qualsevol mena, públics i privats, fins i tot, creant-los quan no hi ha antecedents. Jo dono molta importància al Protocol de creació. També cal dominar els usos i els costums, i saber aplicar les reglamentacions que, en cada cas, hi pertocuen.

Quin consell donaries a la gent que està estudiant Protocol o a la que ara està començant en aquesta professió?

Aplicar tota la passió del cap i del cor que hom pugui esmerçar-hi. I, és clar, escoltar els mestres per incorporar tota la saviesa que demostren.

Quines noves disciplines/àrees/estudis creus que són necessaris per a un bon professional del Protocol del segle XXI?

Em sembla que cal esforçar-se en un domini real —i ètic— de les anomenades xarxes socials com a instruments avui ineludibles de la dimensió comunicativa que també rau en el camp del Protocol. I també, adquirir perícia en els vessants de contractació, pressupostos i finances que afecten, gairebé sempre, a una qualsevol planificació a l'hora d'exercir el Protocol. I, finalment, assolir un domini fondo i a molt bon nivell del marc juridico-institucional de l'Estat i de l'Administració on treballam.

Tens la impressió que el món del Protocol ha tingut l'evolució que esperaves?

No del tot. Vull dir que jo somnio un estadi per a la professió del Protocol absolutament allunyat del "nepotisme", o com a recurs laboral dels qui manen en un cert moment, a favor de l'amic, el confident o la persona de confiança, entesa en termes de partidisme de que ostenta el poder en cada moment. Encara som lluny d'aquell estatus que assegurí que el Protocol queda reservat per als protocol·listes, acadèmicament parlant, de la mateixa manera que els bufets són per als advocats llicenciats en Dret; o els hospitals per als llicenciats o doctorats en Medicina.

Quina opinió tens del futur del Protocol i les Relacions Institucionals?

Clarament optimista, perquè la necessitat d'experts en Protocol i Relacions Institucionals, si alguna evolució li espera, és anar a més, mai a retrocedir. Les societats humanes cada vegada són més complexes i més ordenades, i no poden evitar l'ajuda que li assegurin els experts en organització i ordenació.

El Protocol i les noves tecnologies, creus que fan el treball més fàcil o senzillament diferent?

Faciliten, sens dubte, molta feina mecànica, i donen uns resultats de qualitat innegables. Sobretot, les tecnologies electròniques i les que es basen en les realitats virtuals. Amb les noves tecnologies ha arribat la revolució industrial, diguem-ne, del Protocol, la qual cosa ens ha fet sortir de l'època arcaica d'abans.

La normativa, tant autonòmica como estatal, respon a les necessitats actuals? En quin sentit hauria de renovar-se?

A les Balears, hi ha un estancament reglamentari molt greu i preocupant. Ho dic perquè tenim un Decret de Precedències Autonòmiques de l'any 1999 que va ser parcialment anul·lat pels tribunals de justícia. No s'ha reformat, ni se n'ha redactat cap de nou, de manera que en fem una aplicació parcial i a les palpenes, absolutament anòmala. Em sembla un despropòsit. En l'àmbit estatal, la cosa no millora. Treballam amb un decret d'agost de 1983 per a una Espanya que, a llarg de trenta-dos anys, ha experimentat una evolució i complexitat institucional tan enorme i tan profunda, que aquella norma bàsica ha acabat essent d'una obsolescència que fa venir esgarrifances. Es com si volguéssim que una persona adulta i consolidada encara anés vestida amb les robes de nadó. Les costures peten per tot arreu.

Et sents valorat en el teu treball?

Depèn de les autoritats que se succeeixen al capdavant de l'Administració pública a la qual serveixo. Ara, per exemple, ben poc, o gairebé. Però he viscut etapes d'una puixança i d'una solidesa professionals molt engrescadora.

Ens pots explicar cap anècdota o situació compromesa que hakis viscut relacionada amb el Protocol?

N'hi ha un caramull. Les més delicades, però, sempre tenen a veure, no pas amb la qualificació protocol·lària que hom li atorga, tènicament, a una autoritat en un acte, sinó a la categoria personal i/o política que ella mateixa s'atribueix de bon principi. Exemple: Vam tenir a Menorca un Delegat del Govern (una figura que és jeràrquicament i legalment el representant a l'illa menor de la persona que ostenta el càrrec de delegat del Govern de la nació a l'Autonomia, situat a Palma, en el nostre cas). Idò: aquella persona sempre feia aspres queixes, perquè no s'estava de dir que "ell representava a Felipe González a l'illa de Menorca". Imagineu-vos-ho, a l'hora de fer l'ordenació de presidències quan aquell senyor d'idees confuses feia acte de presència!.

Ens donaries cap consell?

Estimar el Protocol en el doble vessant de camp per a l'estudi, la investigació i l'anàlisi teòrica; i, alhora, com a exercici professional. Només abraçant-la en la teoria i la pràctica la podrem enfortir i assegurar-la acadèmicament.

Res més?

Sols una darrera cosa: el Protocol i les relacions institucionals, pel que tenen de ciència per a la convivència i la sociabilitat, pot arribar a ser vist com un nord de pau, estabilitat i harmonia social, en un món vigilant contra el conflicte, la disputa i la guerra.
